

Verksamhetsplan 2011 för BYN

Byggnadsindustrins Yrkesnämnd

Fastställd av BYNs styrelse 1 december 2010

Verksamhetsplan för Byggnadsindustrins Yrkesnämnd 2011

Verksamhetsplanen beskriver målen för det arbete som planeras under de närmaste åren inom BYN, Byggnadsindustrins Yrkesnämnd. BYN är en partssammansatt organisation vars uppgift är att hantera innehållet i det yrkesutbildningsavtal som slutits mellan arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna inom byggindustrin. Den viktigaste verksamheten är utveckling och stöd i yrkesutbildningsfrågor till BYN regionalt, dvs de partssammansatta BYN som finns i hela Sverige.

Verksamhetsplanen utgörs av två delar:

- Yrkesutbildningsavtalet - grunden för verksamheten
- Beskrivning av verksamheten i BYN 2011 och framåt

Gällande avtal

Yrkesutbildningsavtalet trädde i kraft 1 juni 2006 och är grunden för BYNs verksamhet. Det har slutits mellan parterna:

Sveriges Byggingustrier (BI)
Maskinentreprenörerna (ME)
Svenska Byggnadsarbetareförbundet (Byggnads)
SEKO (Facket för Service och Kommunikation).

Gemensamma värderingar

I inledningen av Yrkesutbildningsavtalet betonas:

”... att avtalet är ett gemensamt uttryck för parternas syn på yrkesutbildningens roll och betydelse för branschen, för dess företag och för de enskilda yrkesarbetarna.”

Syftet med avtalet är att säkerställa att lärlingarna får en bred grundläggande kompetens med hög kvalitet, vilket bidrar till att byggbranschens yrken fortsätter att ha en hög status samt bidrar till att yrkesarbetarna kan vidareutvecklas i sina yrkesroller.

Yrkesutbildningsavtalet syftar också till att säkerställa branschens kompetensförsörjning. En bred allmänbildning i skolan och en verksamhetsanpassad färdigutbildning ger yrkesarbetarna de kunskaper och färdigheter som krävs i byggföretagen. Konkurrenskraftiga anställningsvillkor skapar förutsättningar för en god rekryteringsbas.

Den arbetsplatsförlagda utbildningen under skoltiden skall förbereda och vägleda eleverna inför val av yrke. Praktik och lärande i yrket utgör grunderna för färdigutbildningstiden. Färdigutbildningen skall ge nödvändiga kunskaper som svarar mot individens yrkesval och företagets behov.

I yrkesutbildningsavtalet står:

”Såväl företag som lärling – men även parterna – har ett ansvar för att utbildningen ger grundläggande yrkeskunskaper med hög kvalitet.”

Enligt avtalet är parternas insyn i, och inflytande över, färdigutbildningen en nödvändighet för att Yrkesutbildningsavtalets intentioner skall kunna genomföras. Det sker genom BYN och BYN regionalt som tidigare benämndes RYK, Regionala Yrkeskommittéer.

BYN uppgifter och partssamverkan

I yrkesutbildningsavtalets första paragraf ”Partssamverkan centralt inom Byggnadsindustrins Yrkesnämnd” slås följande fast:

- a) BYNs uppgift är att genom informationsinsatser av olika slag främja intresset för branschens yrken hos politiker, myndigheter, skola, elever m.fl. samt handlägga de övriga frågor som anges i yrkesutbildningsavtalet eller som av parterna hänskjuts till nämnden.*
- b) BYN har att följa branschens och samhällets krav på förnyelse samt att besluta och genomföra förändringar i instruktioner till RYK, godkända utbildningsgivare och företag.*
- c) I BYN skall samtliga parter vara representerade*

BYNs kansli

BYNs kansli har till uppgift att ta fram underlag inför beslut och verkställa de beslut styrelsen och arbetsutskottet fattar. Kansliet finns i Solna och där hålls även de flesta av föreningens möten i AU och styrelse. BYN verksamhet finansieras med årliga avsättningar av medel via FORA samt intäkter från distansutbildningar och registerhållning samt externa projektmedel.

Resurserna och arbetsinsatserna fördelas utifrån verksamhetsbudgeten som styrelsen fastställer med utgångspunkt från den beslutade verksamhetsplanen.

BYNs kansli hanterar huvudsakligen frågor som:

- produktion av material, exempelvis utbildningsböcker för lärlingar, yrkesbevis, informationsmaterial, webbaserad information, kompetensprov/yrkesprov m m
- validering och erkännande av utländsk yrkesutbildning
- det yrkesteoretiska provet inom lärlingsutbildningen
- instruktioner för den regionala verksamheten
- ansvar för distansutbildning (yrkesteori)
- fördelning av stöd till den regionala verksamheten efter ansökan från BYN regionalt och beslut av styrelsen och AU
- projektverksamhet (undersökande, skapande)
- samverkan med TYA och andra yrkesnämnder
- samverkan/påverkan politiker, myndigheter, skolor
- registerhantering
- beslutsunderlag till AU och styrelse

Dessutom:

- handlägger ansökningar om godkännande av utbildningsgivare och validerare
- erkännande av utländsk yrkesutbildning
- information till skolor, BYN regionalt, och godkända utbildningsgivare
- vissa gemensamma rekryteringsinsatser
- initiativ till fortbildning och viss fortbildning av lärare
- deltagande i arbetsgrupper för utveckling av yrkesutbildning på nordiskt och europeisk basis
- bedömning av blivande yrkeslärares yrkeserfarenhet

Partssamverkan lokalt och regionalt

I avtalets andra paragraf, "Lokal och regional partssamverkan", står:

- a) *Inom varje län eller annat geografiskt område som beslutas av BYN inrättas en BYN-region, som har till uppgift att planera, organisera och övervaka utbildningen inom sitt verksamhetsområde såväl beträffande ungdoms- som vuxenutbildning.*
- b) *I BYN regionalt skall samtliga parter vara representerade.*

BYN regionalts huvudsakliga uppgifter är:

- handläggning av lärlingar, utbildningsböcker för lärlingar, yrkesbevis, kompetensprov uppföljning lärlingar, yrkesprov m.m.
- lokala rekryteringsaktiviteter
- lokal samverkan med skolor
- yrkesprov och validering

Dessutom:

- informationsinsatser, rådgivning
- kontakter med företag, elever och lärlingar,
- kontakter med godkända utbildningsgivare
- påverkan på skolpolitiker lokalt

För den lokala verksamheten avsätts också medel, Lokala Stödet, via FORA. Det ska användas till att höja kvaliteten på yrkesutbildningarna och att främja rekryteringen till byggyrkesutbildningar. Den reguljära verksamheten bekostas av de lokala parterna.

Verksamhetsplan 2011

BYN ska verka för utformning, utveckling och kvalitetssäkring av kunskaper för framtidens yrkesarbetare genom att stödja, uppmuntra och inspirera företag och utbildningsgivare i rollen som utbildare.

BYN ska påverka politiker, myndigheter och organisationer i den riktning byggindustrin anser vara mest gynnsam för en god yrkesutbildning. För detta arbete krävs ett nära samarbete och samverkan med BYN regionalt för att åstadkomma en rekrytering till gymnasieskola och vuxenutbildning som dels motsvarar branschens behov och dels gör det möjligt att erbjuda alla blivande yrkesarbetare APU/APL- och lärlingsplatser.

Bakgrund och regional påverkan

Den här verksamhetsplanen bygger på föregående års verksamhetsplan och en värdering av vilka mål som uppnåtts, vilka mål som behöver kompletteras och vilka mål som inte uppnåtts och där tidplanen eller målet behöver ändras.

I januari 2010 hölls BYN-BYN-konferensen i Nynäshamn med deltagare från alla regionala BYN. För att säkerställa att BYN arbetar med väsentliga utvecklingsfrågor och att VP 2011 speglar det BYN regionalt vill prioritera ägnades ett av arbetspassen till att ta fram underlag till VP 2011. De synpunkter som kom fram har sammanställts och har sorterats efter verksamhetsplanens struktur som underlag för styrelsens och AU:s arbete med VP, se (N)-märkta mål. De förslag som ligger utanför det VP ska innehålla, som t ex frågor som parterna bör hantera har inte tagits med utan går vidare till parterna för avgörande.

Vision

År 2020 har bygg- och anläggningsbranschen en yrkesutbildning som ständigt utvecklas, med en välfungerande samverkan och lyhörddhet mellan skola, företag och branschorganisationer. Alla inblandade; lärlingar, handledare, företag, utbildare och branschrepresentanter har god kännedom om mål och ambitioner inom aktuella yrken.

Kännetecken

BYN ska stå för service, kvalitet och nytänkande inom yrkesutbildningsområdet nationellt och internationellt samt öka kunskapen, respekten och anseendet för branschens yrken.

Kvalitetsdeklaration

Uppdragsgivarna, våra samarbetspartners, företagen och de framtida yrkesarbetarna, ska känna respekt och trovärdighet i allt BYN förmedlar. Vi ska agera med kunskap, tydlighet och engagemang. Som serviceorganisation ska BYN leverera nytta för uppdragsgivarna.

BYNs värdegrund

- Vi respekterar varje enskild människa oavsett kön eller etnisk bakgrund
- Vi accepterar inte rasism, diskriminering eller trakasserier i någon form, varken i våra relationer med människor inom eller utanför BYN
- Vi agerar när någon utsätts för handlingar eller handlar i strid med BYNs värdegrund
- Vi arbetar för bra arbetarskydd och god arbetsmiljö
- Vi följer och respekterar ingångna avtal och överenskommelser
- Vi arbetar aktivt mot svartarbete och ekonomisk brottslighet

Varför en värdegrund

Värdegrunden syftar till att vi som arbetar med yrkesutbildningsfrågor ska uttrycka oss och agera så att alla vi möter känner respekt och trovärdighet i det BYN gör. Både de som är på väg in i, och de som redan finns i byggnadsbranschen, ska kunna lita på att de bemöts med respekt, behandlas likvärdigt och inte diskrimineras. Eftersom BYN och BYNs parter arbetar med ungdomar har BYN ett särskilt och gemensamt ansvar för att värdegrunden ska få genomslag i ord och handling.

Våra mål att stå för kvalitet, hälsa och säkerhet, god arbetsmiljö och nytänkande inom yrkesutbildningsområdet kan värdegrunden bidra till att vi når. Den ger oss även ökade möjligheter att ge BYN och hela byggnadsbranschen ett gott rykte hos de som funderar på att välja yrkesutbildningen med inriktning mot branschen och kan bidra till att skapa arbetsplatser med god arbetsmiljö och fler friskfaktorer som attraherar dagens unga kvinnor och män.

Värdegrunden beskriver relationer mellan människor och hur vi ser på varandra, hur vi tänker om varandra och hur vi behandlar varandra oavsett om vi är vuxna och företräder BYN eller om det handlar om de krav vi ska ställa på blivande yrkesarbetare. De värden vi sätter fokus på är alla människors lika värde, respekt för varandra oavsett bakgrund och etnisk tillhörighet, jämställdhet mellan kvinnor och män, individens frihet och ansvar samt vårt arbete för att motverka svartarbete och ekonomisk brottslighet.

Verksamheten under de närmaste åren beskrivs under fyra arbetsområden:

1. Service

Uppföljning och stöd för regional verksamhet. Administrativ hantering av lärlingar, utbildningsböcker och yrkesbevis. Informationsarbete och -teknik. BYNs anvisningar.

2. Skolförlagd yrkesutbildning

Utveckling av gymnasieutbildning, vuxenutbildning, utbildning hos godkända utbildningsgivare utifrån BYNs målbeskrivningar så att utbildningen motsvarar de krav som branschen ställer.

3. Yrkesutbildning i företaget

Grundutbildning. Utveckling och underhåll av webblösningar för distansutbildning. Kvalitetssäkrad färdigutbildning. Framtidsprojekt; ”morgondagens byggyrken”. Referensgrupper som idégivare och utbildningsnätverk.

4. Omvärlden

Validering. Internationellt perspektiv. Samverkan med bygg- och anläggningsverksamhet inom andra avtalsområden.

Definition av begrepp i verksamhetsplanen

I följande beskrivning av verksamheten redogörs för de olika målen och aktiviteterna inom respektive område. Tidsangivelsen ger ett uttryck för nämndens ambition och prioriteringar.

- *Direkta mål* är mål bör vara uppfyllda inom det närmaste året.
- *Kortsiktiga mål* inom två till fem år.
- *Långsiktiga mål* inom 5-15 år.

I början av varje verksamhetsområde finns ett *kännetecken* som uttrycker hur BYN vill vara känd för omvärlden inom respektive område.

1 Service

Kännetecken

BYN kännetecknas av rätt service i rätt tid. Tillgänglighet, tydlighet och tillförlitlighet ska präglade verksamheten.

Service och tjänster allmänt

BYN ansvarar för löpande verksamhet utifrån de åtaganden och uppgifter som slås fast i yrkesutbildningsavtalet, att instruktioner och riktlinjer för den regionala verksamheten upprättas och för särskilt planerade projekt.

Lokala Stödet, som används i den regionala verksamheten i enlighet med reglerna för stödet eller särskilda beslut i BYN, administreras av BYN.

BYN deltar i utredningsarbete och nationella branschråd eller liknande, och som remissinstans i yrkesutbildningsfrågor.

En viktig del är rådgivning som sker på olika sätt och som t ex gäller användningen av register, kompletteringar till ny information på hemsidan, kriterier för olika typer av godkännande, klargöranden kring yrkesbevis och förändringar som parterna enats om.

Underhåll av och information via BYNs hemsida är en arbetsuppgift som växt påtagligt de senaste åren och som beräknas bli än mer betydelsefull i framtiden. BYNs olika kontaktnät ser det idag som naturligt att söka information via Webben och då blir det naturligt för BYNs kansli att möta behovet med nya lösningar som attraherar ungdomar på väg in i byggbranschen.

1.1 En tydligare Byggnadsindustrins Yrkesnämnd som verkar i hela Sverige

Syfte

Det finns idag behov av att skapa ett sammanhållet BYN som har samma tillämpning vad gäller beslut rörande lärlingsutbildningar över hela landet

Direkta mål

- 1.1.1 Senast 1 juni 2011 ska BYN tagit fram nationella riktlinjer för arbetsordning och tillämpning av yrkesutbildningsavtalet.
- 1.1.2 Senast 1 januari 2012 ska BYN ha tagit fram checklistor för vanliga arbetsuppgifter/frågor till stöd för den regionala verksamheten. (N)

Kortsiktigt mål

- 1.1.3** Senast 1 juni 2012 ska en utredning vara genomförd som visar vilka moment/arbetsuppgifter som skulle kunna hanteras nationellt och vilka som kan fortsätta vara ett regionalt ansvar. (N)

1.2 Förbättrade styrdokument och utvecklad administrativ hantering av lärlingar, utbildningsböcker och yrkesbevis

Syfte

För att byggyrkesutbildningen ska nå en eftersträvad kvalitet är det viktigt att alla styrdokument och de sammanhängande systemen fungerar väl ihop. Lärlingar, handledare, företag och BYN behöver alla ha tydliga mål för sin del i verksamheten. För att möjliggöra kopplingar till utbildningens delmoment; utbildningsdokumentation (utbildningsböcker eller databaser), kursplaner, distansutbildning och prov.

Direkta mål

- 1.2.1** Senast den 1 juni 2011 ska målbeskrivningarna för samtliga BYNs yrken vara klara.
- 1.2.2** Senast 31 december 2011 ska utbildningsdokumentationen vara anpassad till de nya målbeskrivningarna för samtliga yrken.
- 1.2.3** Senast 31 maj 2011 ska förutsättningarna för nya yrket Rivning och sanering vara utrett i enlighet med avtalet mellan Byggnads och BI.
- 1.2.4.** Senast den 30 november 2011 ska målbeskrivningen för yrket Rivning och sanering var klar.

Långsiktiga mål

- 1.2.5** Senast 1 juni 2013 ska BYNs målbeskrivningar vara anpassade till EQF¹ och NQF², och det ska vara fastställt vilka mål som ska uppnås under grundutbildning respektive färdigutbildning.

1.3 Uppföljning av regional verksamhet

Syfte

Utveckla och förbättra användningen av det Lokala stödet, dvs de medel som avsätts för rekrytering och kvalitetshöjande åtgärder.

¹ EQF, European Qualification Framework, står för europeiska referensramen för kvalifikationer för livslångt lärande. EQF ska göra det lättare att jämföra yrkes- och utbildningskvalifikationer genom att utbildningsnivåer och examina i olika EU-länder kopplas till varandra. En fransk byggfirma som vill anställa en svensk träarbetare ska direkt veta vilken typ av utbildning personen har. (Se vidare: www.yhmyndigheten.se)

² EU rekommenderar att varje land ska ta fram ett nationellt ramverk för kvalifikationer, NQF, vilket ska relateras till EQF, som använder åtta nivåer som visar resultat av lärande uttryckt i kunskaper, färdigheter och kompetens. Syftet är att flytta fokus från lärandets längd eller utbildningsinstitutionerna till de kunskaper, färdigheter och kompetens en person faktiskt har. (Se vidare: www.yhmyndigheten.se)

Årlig rutin

- I samband med ansökan om Lokalt stöd ska BYN-regionerna bifoga en uppföljning av sin verksamhetsplan för verksamhetsåret före det år ansökan avser. Detta ska ske första gången i samband med ansökan om Lokalt stöd för år 2012. Respektive BYN-region bifogar en enkel uppföljning av de aktiviteter i verksamhetsplanen för 2011 som är genomförda vid ansökningstillfället.

1.4 BYNs nya register

Syfte

BYNs nya registersystem ska medverka till enhetlig hantering av lärlingar och kvalitetssäkra utfärdandet av utbildningsböcker och yrkesbevis.

Direkta mål

- 1.4.1** Senast 1 april 2011 ska alla BYN regionalt fått en introduktion i BYNs nya register.
- 1.4.2** Senast 1 december 2011 ska BYNs kansli följa upp hur BYNs nya register används för att säkerställa att det används för kvalitetssäkring av yrkesutbildningen.

1.5 Utvecklat informationsarbete

Syfte

Öka kännedomen om BYNs verksamhet, innebörden av byggnadsindustrins yrkesutbildningsavtal och om BYNs yrken.

Årliga rutiner

- Senast i samband med BYNs styrelsemöte i slutet av hösten ska BYNs kommunikationsplaner vara reviderade.
- Senast den 31 december ska samtliga aktiviteter i alla tre delarna av BYNs kommunikationsplan vara genomförda.

Direkta mål

- 1.5.1** Senast 1 februari 2011 ska en informationsstrategi för BYNs anvisningar vara införd i kommunikationsplanen. (N)
- 1.5.2** Senast 1 september 2011 ska BYN ha tagit fram ett informationsmaterial som tydliggör de regler som styr, och de möjligheter vi har att påverka, gymnasieskolan via t ex nationella och lokala branschråd. Materialet ska användas av BYN regionalt.
- 1.5.3** Senast den 1 oktober 2011 ska språk och innehåll på BYNs hemsida vara mer målgruppsanpassad och informationen åtkomlig via de sökord elever/lärlingar använder.
- 1.5.4** Senast 1 februari 2011 ska BYNs anvisningar tillgängliga via www.byn.se. (N)

2 Skolförlagd yrkesutbildning

Kännetecken

BYN definierar innehållet i byggnadsindustrins yrkesutbildningar. Vår partssammansatta organisation gör att vi respekteras som en av de tyngsta remissinstanserna när det gäller byggrelaterade yrkesutbildningar.

2.1 Gymnasieskolan - BYN ska arbeta för en ständigt förbättrad grundutbildning som främjar ett livslångt lärande.

Bakgrund

Yrkesrollerna förändras över tiden och nya krav kommer på innehållet i yrkesutbildningen. I dagens skola är förändringsprocessen alltför långsam. Det är också viktigt att behålla och utveckla en motiverad andel kurser som kompletterar yrkeskurserna och förbereder för ett arbetsliv i utveckling och förändring.

Syfte

BYN ska verka för en kontinuerlig utveckling av gymnasieskolan så den främjar livslångt lärande och ger en bra grund för elevens utveckling till yrkesarbetare.

Direkta mål

- 2.1.1 Senast 1 juni 2011 ska BYN med stöd av BYN-regionalt ha inventerat och analyserat eventuella brister i pågående gymnasieutbildningar, inklusive lärlingsutbildningar, på byggprogrammet med hjälp av BYNs kvalitetsmärkning av skolor som utbildar i BYNs yrken.
- 2.1.2 Senast 1 april 2011 ska BYN ha sammanställt statistik och prognoser till stöd för nationella och regionala rekommendationer om dimensionering av gymnasieskolans Bygg- och anläggningsprogram och lämplig omfattning av vuxenutbildning, arbetsmarknadsutbildning och utbildning som traditionell lärling. (N)
- 2.1.3 BYN ska i det nationella programrådet senast 1 december 2011 verkat för att det tas fram nationella rekommendationer när det gäller resurser för utbildningen, lärares kompetens, maskinell utrustning, arbetsmiljömässiga grundkrav, genomförande av programråd etc. (N))
- 2.1.4 Senast 1 december 2011 ska BYNs deltagande i nationella programrådet för Bygg och anläggningsprogrammet följas upp och rapporteras till styrelsen Uppföljningen görs utifrån det i VP 2010 uttalade målet att föra fram bl.a. behov av kompetensförsörjning, kvalitetskrav, syn på arbetsplatsförlagt lärande och information till elever angående våra byggyrken.

- 2.1.5** Under förutsättning att yrkesutbildningsavtalet gör det möjligt ska senast 1 mars 2011 elever i gymnasieskolans Byggprogram i en försöksverksamhet erbjudas en möjlighet att testa sina yrkeskunskaper i ett specialanpassat "gymnasiekompetensprov" innan de lämnar skolan. Samma möjlighet ska också erbjudas lärlingar i samband med att de avslutar sin distansutbildning eller utbildning hos godkänd utbildningsgivare.
- 2.1.6** Senast 1 juni 2011 ska finnas en genomarbetad vägledning för de BYN-regioner som vill uppmärksamma/premiera t ex bästa regionala skola, elev, lärare och APU-handledare.

Kortsiktiga mål

- 2.1.7** Senast den 1 juni 2013 ska BYN ha medverkat till att den bygginriktade gymnasieutbildning inom GY-11, skolförlagd utbildning och lärlingsutbildning, har genomgått de nödvändiga förändringar som branschen kräver.
- 2.1.8** Senast 1 juni 2013 ska BYN ha medverkat till att gymnasieskolans nya program för Bygg- och anläggningsteknik är anpassat efter BYNs nya målbeskrivningar.
- 2.1.9** I samband med utvecklingsarbete med ny gymnasieskola, senast 1 april 2012, ska BYN pröva möjligheten att få till stånd en branschdefinierad del av gymnasiearbetet i GY-11.
- 2.1.10** Senast 1 juni 2012 ska BYN genom det nationella programrådet påverkat Skolverket så att vi får en nationell kvalitetssäkring av nya Bygg- och anläggningsprogrammets utbildningar. (N)
- 2.1.11** Galaxen planerar och ska genomföra informationsverksamhet för att förbättra byggelevs attityder till fysisk träning, skyddsutrustning, arbetsteknik och arbetsmiljöutbildning så att den framtida byggnadsarbetaren ska kunna arbeta effektivt och säkert under hela sitt yrkesliv. BYN ska verka för att informationsinsatserna görs i samverkan med övriga branschinsatser.

2.2 Kvalitetssäkring av utbildning hos godkända utbildningsgivare

Bakgrund

Den inledande yrkesutbildningen hos godkända utbildningsgivare uppvisar idag stora variationer. Utbildningsmålen bör även fortsättningsvis kunna variera inom givna ramar.

Syfte

BYN ska förvissa sig om att yrkesutbildning för vuxna genomförs enligt de krav och målsättningar som avses i överenskommelsen med utbildningsgivarna. Detta ska leda till ökad säkerhet, ökad kvalitet för eleverna och en utveckling av utbildningarna samt underlätta för nästkommande steg i utbildningskedjan, färdigutbildningen.

Mål

Senast 1 januari 2011 ska utbildningen hos godkända utbildningsgivare ha anpassats efter BYNs nya målbeskrivningar och kvalitetssäkringssystem ska ha införts.

Årliga rutiner

- Varje år ska minst ett kvalitetssäkringsbesök genomföras hos en av BYNs godkända utbildningsgivare.
- Senast 12 månader efter att en målbeskrivning är fastställd skall utbildningar som genomförs av BYNs godkända utbildningsgivare vara anpassade till den nya målbeskrivningen.

Direkta mål

2.2.1 Senast 1 oktober 2011 ska BYN fatta beslut om på vilket sätt utbildningsgivare, vilka inte ger/erbjuder fullständig grundutbildning, t ex inte utbildar i gemensamma grunder alla, ska hanteras.

2.3 Fortbildningsprogram för att stödja utvecklingen inom gymnasieskola och hos utbildningsgivare

Bakgrund

Yrkesutbildningen förändras över tiden och lärare inom branschens yrkesutbildningar behöver fortbildas och vidareutbildas. Ett omfattande utbildningsbehov uppstår med anledning av den förändrade gymnasieskola som planeras med start 2011.

Syfte

BYN ska i samverkan med utbildningsgivare visa på olika utbildningar för lärare utifrån branschens behov.

Årliga rutiner

- BYN ska på BYNs hemsida kontinuerligt presentera en sammanställning av aktuella fortbildningar för lärare. Kostnaderna för de kurser som presenteras står lärarnas arbetsgivare för.
- BYN ska årligen anordna konferenser för godkända utbildningsgivare i syfte att sprida information och utöver det kontinuerligt delge utbildningsgivarna förändringar i målbeskrivningar eller annat som har betydelse för utbildningens genomförande.

Direkta mål

2.3.1 Senast 1 maj 2011 ska BYN regionalt erbjuda skolor information i registrering och användning av BYNs registersystem.

2.4 Mål för lärarrådets verksamhet

Syfte

BYNs lärarråd har ett övergripande syfte att säkerställa en god insikt i skolornas verksamhet och villkor.

Mål

Att upprätta och säkerställa en dialog med gymnasieskolan.

Årlig rutin

- Lärarrådet ska kontinuerligt finnas med i arbetet med BYNs kommunikationsplan, verksamhetsplan och remissvar mm.

2.5 Tydliggjorda rutiner och kriterier för granskning av blivande yrkeslärare

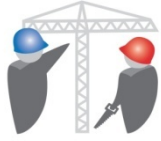
Syfte

Ta fram tydliga rutiner och kriterier för validering/fackgranskning av blivande lärare inför antagning till högskolornas lärarutbildningar.

Direkt mål

- 2.5.1** Senast den 1 mars 2011 ska BYN ha tagit fram rutiner och kriterier till stöd för granskning/validering. I arbetet ingår att tydliggöra vilka som ska utföra granskningen på rekommendation från BYN.

3 Yrkesutbildning i företag

Kännetecken

BYN agerar som nav och förser lokala organisationer och företag med kunskap och inspiration som syftar till effektiva lösningar och hög kvalitet på yrkesutbildning under produktion.

3.1 Kvalitetssäkrad grundläggande utbildning i företag

Syfte

Att säkerställa en såväl teoretisk som praktisk kvalitativ utbildning där varje angivet mål skall kunna mätas.

Direkt mål

- 3.1.1** Senast tolv månader efter att en målbeskrivning är beslutad ska BYNs distansutbildning i aktuellt yrke vara omarbetad och utformad efter den nya målbeskrivningen.

Kortsiktigt mål

- 3.1.2** Senast 1 juni 2012 ska alla BYNs distansutbildningar vara omarbetade och motsvara innehåll och krav i BYNs målbeskrivningar.

3.2 Framtidens yrken i byggnadsindustrin

Syfte

BYN ska upparbeta en beredskap för att kunna medverka till nödvändiga förändringar av yrkesutbildningens innehåll och avgränsningar.

Direkta mål

- 3.2.1** Senast vid styrelsens sammanträde i juni 2011 skall projektet "Framtidens yrkesarbetare" lämna en slutrapport som innebär att BYN kan ta ställning till på vilket sätt parternas förväntningar på framtidens yrkesarbetare ska påverka yrkesutbildningen.
- 3.2.2** Senast 1 oktober 2011 ska BYN ha påbörjat arbetet med en översyn av yrkesbevisen med utgångspunkt från avtal och önskemål från de olika branscherna inom BYNs avtalsområde.

Kortsiktigt mål

- 3.2.3** Senast 1 december 2013 ska en översyn av BYNs samtliga yrken och yrkesbevisen vara genomförd.

3.3 Kvalitetssäkrad färdigutbildning

Bakgrund

Lärlingen och handledaren är huvudpersoner i utbildningsprocessen, och företagens engagemang och vilja att satsa på lärlingarna avgör vilka kunskaper, färdigheter och vilken kompetens färdigutbildningstiden ger.

Syfte

Ta fram tydliga mål och en kontinuerlig uppföljning av målen för att ge förutsättningar för att utbildningen ska kunna genomföras enligt intentionerna.

Långsiktiga mål

3.3.1 Senast den 31 december 2018 ska färdigutbildningsprocessen ha genomgått de nödvändiga förändringar som krävs för att säkerställa att utbildningsmålen uppfylls i yrkesutbildningen.

Kortsiktiga mål

3.3.2 Fr o m 1 januari 2012 ska alla nya utbildningsböcker vara digitala.

3.3.3 Senast 1 januari 2012 ska varje region ha minst en utbildad person, som ska arbeta för och bidra till rekrytering av nya handledare i företagen. Personen ska även kunna hjälpa till med handledarutbildning.

Direkta mål

3.3.4 Samtliga BYN-regioner ska senast 1 mars 2011 utse en ansvarig för handledarutbildning.

3.3.5 BYN ska senast 1 april 2011 ha tagit fram ett attraktivt utbildningspaket för handledare, vilket BYN-regionerna kan använda. Materialet ska även finnas i form av "e-learning"-material. (N)

3.3.6 Samtliga BYN-regioner ska senast 1 mars 2011 ha inventerat utbildningsbehoven avseende handledare.

3.4 Ett kvalitetssäkrat och kvalitetssäkrande kompetensprov

Bakgrund

Den provbank som utarbetats för yrkesteoretiska provet har förbättrats i flera steg och ska utgöra en grund för ett utvecklat kompetensprov och till validering. För att säkerställa kvaliteten på kompetens- och valideringsproven behöver nya och utprovade frågor tas fram till BYNs samtliga yrken. I arbetet bör det övervägas om provet ska ha en kombination av flervalfrågor och öppna frågor med hänvisning till att vissa personer har lättare att visa sina kunskaper med egna ord.

Syfte

Att kompetensprovet uppfyller de mål som fastställts i yrkesutbildningsavtalet.

Direkta mål

- 3.4.1** Senast 1 april 2011 ska BYNs bank av frågor för YTP ha korrigerats för fortsatt användning i samband med kompetensprov och valideringar. (N)
- 3.4.2** Senast 1 september 2011 ska samtliga frågor i kompetensproven motsvara momenten i de nya målbeskrivningarna.

4 Omvärlden

Kännetecken

BYN respekteras som byggnadsindustrins språkrör i frågor som berör yrkesutbildning och fungerar som länk till yrkesutbildningsintressen inom andra branschområden.

4.1 Färdig process för validering

Bakgrund

Under lång tid har personers förkunskaper prövats inför en anställning som lärling i byggföretag. Under senare tid har samhällets engagemang för denna typ av bedömning av kompetens ökat.

Syfte

BYN tar fram modeller för att genomföra valideringar med inriktning mot byggyrkena.

Direkta mål

- 4.1.1 Senast 1 april 2011 ska BYN ha tagit fram en rekommendation avseende tillgodoräkning av lärlingars tidigare erfarenhet i samband med utfärdande av utbildningsbok.
- 4.1.2 Senast 1 juli 2011 ska all ingående delar i BYNs valideringsmodell vara färdigutvecklade. I det arbetet ska det utredas på vilket sätt Skolverkets provbank skulle kunna användas.
- 4.1.3 Senast 31 december 2011 ska valideringsmodellens olika delar vara implementerade .

4.2 Ett utvecklat internationellt samarbete

Bakgrund

Arbetskraftens rörlighet är en av grundpelarna inom EU. Yrkesutbildningssystemen ser dock mycket olika ut och en hel del arbete återstår innan EU-gemensamma system för jämförelse och överföring av yrkeskompetens kan användas.

Syfte

Att utveckla internationellt samarbete där Sverige ska betraktas som ett föredöme för vår yrkesutbildning och med vår yrkeskompetens vara en naturlig partner i samverkan för en god yrkesutbildning i Europa.

Årlig rutin

- Om det inom nätverket RE.FORM.E tas fram projekt, vilket stämmer överens med ett eller flera mål i BYNs verksamhetsplan, ska BYN överväga att engagera sig i det projektet.

Direkta mål

- 4.2.1** BYN ska verka för ett ökat samarbete kring erkännande av yrkesutbildning och yrkeserfarenheter från andra länder inom nätverket RE.FORM.E.
- 4.2.2** Senast 1 juni 2011 ska BYN tillsammans med Programkontoret och Skolverket ha etablerat en handlingsplan för elevutbyten på Byggprogrammet med anslutning till det europeiska nätverket RE.FORM.E.

Kortsiktigt mål

- 4.2.3** Senast 1 januari 2014 ska BYN ha en framträdande roll i det europeiska nätverket RE.FORM.E.

4.3 BYNs bedömningsportal

- 4.3.1** Senast 1 juni 2011 ska alla parter och/eller representanter i BYN regionalt fått riktad information om BYNs bedömningsportal och arbetet med erkännande av yrkesutbildning från andra länder.
- 4.3.2** Senast 31 december 2011 ska en uppföljning göras av på vilket sätt varje BYN-region använder BYNs bedömningsportal i arbetet med utländsk arbetskraft samt i vilken omfattning de bidrar med ny kunskap till portalen.

4.4 Yrkesarbetare av hög klass i internationell jämförelse.

Bakgrund

Öka kännedomen och höja dragningskraften för BYNs yrken och yrkesutbildningar.

Syfte

Skapa och förmedla positiv information om BYNs yrken och tävlande på ett varierat, modernt och lättillgängligt sätt i samband med yrkestävlingar som har en stark och tydlig verklighetsanknytning.

Årlig rutin

- Senast den vid styrelsens sammanträde i december ska en utvärdering som innehåller en medierapport och en sponsorrappport, vilka gäller årets tävlingsverksamhet, presenteras för styrelsen.

Direkta mål

- 4.4.1** Senast första kvartalet 2011 ska BYN ha engagerat sig i Skoltävlingar i enlighet med Skolverkets utredning och förslag.

- 4.4.2** I oktober 2011 ska BYN medverka i WorldSkills i London med yrkena plattsättning, murning och trädgårdsanläggning. Tävlingsmålet är en topp 5 placering för samtliga deltagande yrken.
- 4.4.3** Senast den 1 december 2011 ska en projektrapport för projektet Tävlingsverksamhet innehållande utvärdering, rapport om mediebevakningen, engagemang i samband med WorldSkills 2011 innehållande bidrag från BYNs trupp och sponsorrappport för 2011 presenteras.

Kortsiktiga mål

- 4.4.4** Senast den 31 december 2012 ska ett tävlingsupplägg med stark verklighetsanknytning innehållande momenten arbetsmiljö och arbets säkerhet för BYNs yrken i yrkestävlingarna Yrkes SM, SM för maskinförare och EuroSkills vara producerat och genomfört vid minst två tillfällen.
- 4.4.5** Under maj 2011 och 2012 ska BYN arrangera Skol SM för unga anläggnings maskinförare med 12 deltagande skolor.
- 4.4.6** Senast den 31 december 2012 ska BYN genomföra yrkestävlingar i samband med Yrkes SM som lagtävling med yrkena murare, plattsättare, träarbetare, plåtslagare och trädgårdsanläggare samt en arbetsledare i samverkan med andra yrkesnämnder. Tävlingen är parallellt en individuell tävling i de fem uppräknade yrkena.
- 4.4.7** 2012 ska BYN delta i Building & Construction tävlingen under Euroskills med yrkena murare, plattsättare, träarbetare, arbetsledare, plåtslagare och trädgårdsanläggare. Målet är en topp 5 placering i den individuella tävlingen för samtliga deltagande yrken samt en topp 5 placering i lagtävlingen.

4.5 God samverkan med näraliggande branscher och utbildning enligt yrkesutbildningsavtalet för företag och organisationer som inte är bundna av avtalet.

Bakgrund

Ett område som ofta kritiserats av omvärlden är att byggnadsindustrins yrkesutbildningsavtal anses verka utestängande och konkurrenshämmande. Ofta bygger uppfattningarna på rena missförstånd om avtalets innebörd.

Syfte

Skapa ett öppet system där näraliggande branscher kan yrkesutbilda enligt intentionerna och villkoren i byggnadsindustrins yrkesutbildningsavtal.

Direkta mål

- 4.5.1** Vid styrelsens möte i september 2011 ska en uppföljning av beslutet att ge möjlighet för företag med kollektivavtal på andra avtalsområden att använda sig av byggnadsindustrins yrkesutbildning mot en fastställd avgift.
- 4.5.2** Senast 1 juni 2011 ska yrkesutbildningen till förare av mobila maskiner i anläggningsbranschen vara harmoniserad mellan BYN och TYA.